

Glassklippen

Kvinnelige ledere er mer utsatt for kritikk og må oftere forlate jobben enn sine mannlige kolleger.

Organisasjonen trengte omstilling. Tiden var inne for en ny ledertype, gjerne rekruttert fra et annet miljø enn det som til nå hadde vært vanlig, og gjerne en kvinne. En kvinne ble ansatt, den første kvinne til å bekle stillingen. Hun gikk i gang med omstillingsprosessen. Den krevde fornyelse og effektivisering. Men det ble, ikke uventet, masse bråk. Og etter bare to år i jobben, måtte hun gå. Det ble visket om et gubbekupp, men hei, å dra frem kjønnskortet virket spekulativt.

Det kunne selvsagt vært Christine Meyer vi snakket om. Den nylig avgåtte sjefen for Statistisk sentralbyrå. Historien er imidlertid mer allmenngyldig enn som så. Kvinnelige toppledere blir nemlig oftere bedt om å forlate jobben enn sine mannlige kolleger. En studie av verdens 2500 største selskaper viste at det for perioden 2004 til 2013 var 40 prosent flere tilfeller av ufrivillig avgang blant kvinnelige toppledere.

Hvorfor er det slik?

Kvotering er en nærliggende forklaring. Hvis kvinner blir kvotert inn i topplederstillinger, vil de i gjennomsnitt kunne ha lavere kompetanse enn sine mannlige kolleger. Dermed er også sannsynligheten høyere for at kvinnelige ledere utfører jobben dårlig nok til å få sparken.

Denne hypotesen har imidlertid ikke støtte. Langs målbare kriterier er kvinnelige ledere minst like kompetente som menn.

En annen mulig forklaring er at kvinner får lavere bonuser enn sine mannlige kolleger, og at de også responderer dårligere på økonomiske incentiver enn menn. Dermed lykkes de ikke på samme måte som ledere.

Igjen, forklaringen er teoretisk interessant, men har ikke empirisk støtte.

De siste ti årene har forskningen imidlertid dokumentert en annen sammenheng: Når kvinner først bryter gjennom glasstaket og blir toppledere, er det i situasjoner hvor lederjobben er spesielt

Personer som oppfattes som atypiske for en gitt situasjon (eksempelvis kvinne i mannsyrke), får mer oppmerksomhet og er mer utsatt for kritikk, skriver artikkelforfatteren. Foto: Istock/Getty Images

Fredagskronikken Ola Kvaløy

krevende. Gjerne for en bedrift i krise, eller en organisasjon som må effektiviseres, endres eller omstilles. I det hele tatt: Kvinnelige ledere blir i større grad rekruttert til risikofylte lederstillinger hvor sjansene for å mislykkes er større.

Fenomenet kalles «the glass

cliff theory» - glassklippeteorien. Man bryter gjennom glasstaket, men balanserer ved kanten av klippen.

De første studiene av glassklippefenomenet dokumenterte en positiv sammenheng mellom utnevning av kvinnelige ledere og svingninger i aksjekurs. Men disse resultatene inneholder mange tolkningsmuligheter. Kontrollerte eksperimenter gir mer robust dokumentasjon av fenomenet. Eksperimentdeltagere som blir bedt om å foreslå lederkandidater for ulike bedrifter, har en tendens til å velge kvinneligere ledere for de bedriftene som har de største utfordringene.

Det finnes en rekke mulige forklaringer på fenomenet, alt fra stereotypiske oppfatninger om kvinnelige ledere som ryddepiker, til mer rasjonelle forklaringer som at bedrifter og organisasjoner gjerne prøver noe nytt når behovet for noe nytt er sterkest.

Glassklippefenomenet er imidlertid neppe den fulle forklaringen på hvorfor kvinnelige ledere oftere mister jobben. Nyere funn tyder på at utnevningen av kvinner i mer krevende situasjoner er vel så mye et

resultat av at situasjonen oppleves som krevende av omgivelsene, som at den faktisk er spesielt krevende. Jo mer objektive kriterier som brukes på bedriftens eller organisasjonens tilstand når leder blir ansatt, jo mindre ser man tegn til glassklippefenomenet. Dermed må man også lete etter andre forklaringer.

Kan det være at kvinnelige toppledere er mer utsatt for å miste jobben simpelthen fordi de er kvinner?

Forskningen avviser ikke dette. Vi er for eksempel i mindre grad villige til å akseptere feil eller kontroversielle beslutninger fra ledere som avviker fra lederstereotypien. Hvis en kvinne leder en mannsbastion, eller en virksomhet der man forventer å ha mannlige ledere, så vil feil bli vurdert som mer alvorlige enn hvis det er en mannlige leder som gjør de samme feilene. Men dette går begge veier. Menn som leder organisasjoner typisk ledet av kvinner, er også mer utsatte. (Det siste er imidlertid ikke særlig vanlig).

Forskning viser også at denne type diskriminering ikke bare gjør seg gjeldende på ledernivå,

Når kvinner først bryter gjennom glasstaket og blir toppledere, er det i situasjoner hvor lederjobben er spesielt krevende. Gjerne for en bedrift i krise, eller en organisasjon som må effektiviseres

men også lenger nede i organisasjonen. Personer som oppfattes som atypiske for en gitt situasjon (eksempelvis kvinne i mannsyrke), får mer oppmerksomhet og er mer utsatt for kritikk.

I SSB håper man nå på ro i rekkene. En mann har tatt over.

Ola Kvaløy, professor i økonomi, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger og NHH

Mer debatt s. 36-37 →

For flertallet av butikkene er denne «kjøpefesten» et selvmål. Kundene er vinnerne

Reidar G. Mueller, partner i Varde Hartmark

Fredagskronikken

Alexander Cappelen

Bård Harstad

Ola Kvaløy

Katrine Løken

Simen Markussen

Mari Rege

Karen Helene Ulltveit-Moe

Debattansvarlig: Vidar Ivarsen **Telefon:** 22 00 10 59 **Sentralbord:** 22 00 10 00 **Epost:** debatt@dn.no **Telefaks:** 22 00 11 10

Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom **Underinnlegg/replikk:** Maks 1500 tegn (ca. 250 ord) **Legg ved portrettfoto.**

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten. Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Debattinnlegg honoreres ikke.

BLACK FRIDAY

VI ÅPNER DØRENE KL 10:00

UTGÅENDE MODELL

6
STK

PARTIKJØP

3600

UTGÅENDE MODELL

6
STK

PARTIKJØP

2300

UTGÅENDE MODELL

12
STK

PARTIKJØP

1349

UTGÅENDE MODELL

8
STK

PARTIKJØP

800

**Norrøna Trollveggen
Gore-Tex Pro Jacket**
Skalljakke herre

**Norrøna Lyngen
driflex3 Jacket**
Ski og toppturjakke herre

**Norrøna Falketind
PrimaLoft100 Hood Jacket**
Lett, isolerende og komprimerbar
jakke med hette. Dame/herre

**Norrøna /29 warm2
stretch Zip Hoodie**
Fleecejakke dame/herre

PARTIKJØP

3999

10
STK

**Look HM 12
randonnéebindinger**

Kjøresterk toppturbinding fra Look/
Dynafit. Dette er en Dynafit Radical 2
FT med Look logo.

**Fischer Transalp 88/
My Transalp 88 dame**

Begge modellene er lettjørte og
morsomme toppturski som gir deg
gode egenskaper for variert bruk
i fjellet. Lav vekt i kombinasjon
med gode kjøreegenskaper er en
vinneroppskrift.

FISCHER

PARTIKJØP

3499

10
PAR

10
PAR

PARTIKJØP

3999

50
PAR

Swix Star CT1

Premium karbonstav med
det patenterte Swix Triac®
Basket System (TBS) som gjør det
mulig å bytte trinse ute i feltet i
løpet av noen få
sekunder!

PARTIKJØP
999

**Atomic Redster
C9 Skintec
felleski 17/18**

Topppmodell! Lett
konkurranseski
med integrert fell.

*Testvinner i DN Aktiv
november 2017

TESTVINNER*

**BCA DTS Rescue
Package
skredpakke**

DTS skredsøker
Stealth 240 søkestang
B-1 EXT snøspade

PARTIKJØP

1999

7
STK

PARTIKJØP
699

30
STK

STORE MENGDER
SWIX SKISMØRING -40% **swix**

PARTIKJØP

899

Swix smøreprofil m/bein

Profilen er laget i aluminium, og er perfekt å ta
med seg på skirenn med de medfølgende beina.
Alternativt kan profilen monteres enkelt på en
benk/bord med vanlige tvinger.

15
STK

PARTIKJØP

2999

**Lupine Piko RX 4
bluetooth**
1800 lumens

10
STK

PARTIKJØP

4199

**Lupine Wilma RX
7 bluetooth**
3200 lumens

30
STK

**Osprey Talon 11/
Tempest 9**

En utrolig anvendelig
ryggsekk med en
ekstremt stort fanskare.
Talon herre/ Tempest dame

100
PAR

Før: 1899,-

1299

asics

Asics Gel-Nimbus 19
Populær mengdesko med suveren
støtdemping og komfort. BESTSELGER!
Dame/herre

**Garmin Edge
1030 Bundle
GPS sykkel-
computer**

PARTIKJØP
4999

10
STK

**Everest
CX C
cyclocross**

10
STK

PARTIKJØP
9999

Oslo Sportslager

Besøk oss i Torggata 20, eller på oslosportslager.no
Åpningstider: Mandag til Fredag 10-18, Torsdag 10-19, Lørdag 09-17